

1.3.7 DESETINNÁ ČÍSLA

Víme, že $1 \text{ m} = 10 \text{ dm} = 100 \text{ cm}$. Tedy $1 \text{ dm} = 0,1 \text{ m} = 10 \text{ cm}$ a $1 \text{ cm} = 0,1 \text{ dm} = 0,01 \text{ cm}$.

- Doplň: a) $2,3 \text{ m} + 115 \text{ cm} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ dm}$, b) $71,02 \text{ m} + 18 \text{ cm} - 12 \text{ dm} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ m}$.
- Délka modré je $3 \cdot 4,7 \text{ m}$, červené $3,6 \cdot 40 \text{ dm}$, zelené $5,5 \cdot 2,5 \text{ m}$. Uspořádej tyče od nejdelší po nejkratší.
- Jsou dány čtyři délky $P = 1354 \text{ cm}$, $Q = 75,5 \text{ dm}$, $R = 13,05 \text{ m}$, $S = 7,46 \text{ m}$. Doplní: a) $P+Q = \underline{\hspace{2cm}} \text{ cm}$, b) $P+S = \underline{\hspace{2cm}} \text{ m}$, c) $R+S = \underline{\hspace{2cm}} \text{ dm}$, d) $P+Q+R+S = \underline{\hspace{2cm}} \text{ m}$.
- Které z následujících délek jsou stejné: $A = \frac{1}{2} \text{ dm}$, $B = \frac{1}{4} \text{ m}$, $C = 1/5 \text{ dm}$, $D = 2,5 \text{ dm}$, $E = 2 \text{ cm}$, $F = 0,05 \text{ m}$, $G = 0,02 \text{ m}$, $H = 0,5 \text{ dm}$, $I = 25 \text{ cm}$.
- Nejblíže k číslu 1 je číslo A) 0,9, B) 1,1, C) 1,08, D) 0,89.
- Dána jsou čtyři čísla: $A = \frac{1}{2} + 1,5$, $B = \frac{1}{3} - 0,3$, $C = 2,5 - \frac{1}{2}$, $D = \frac{1}{4} + 0,75$. Kolik k nim jsou čísla celá? Je to A) jedno, B) dvě, C) tři, D) čtyři.
- V běžeckém závodě na 100 m byly závodníkům naměřeny tyto časy: A 10,1 sec, B 10,2 sec, C 9,9 sec, D 10 sec. V jakém pořadí doběhli závodníci do cíle a jaké byly mezi nimi vzdálenosti?
- V zemi A se platí tolary, v zemi B se platí drachmami. Za 1 tolar dostaneš 2,5 drachmy. Kolik drachem dostaneš za a) 2 tolary, b) 4 tolary, c) 0,4 tolaru?
- Tvoje osmiletá sestřička je nemocná. Maminka jí naměřila teplotu $39,2^\circ\text{C}$. Sestřička chce vědět, co to číslo 39,2 znamená. Jak jí to vysvětlíš?

⌘ ----- ↓ PŘED KOPÍROVÁNÍM PRO ŽÁKY OD TOHOTO MÍSTA ZAKRÝT ↓ ----- ⌘

Komentář:

Více žáků má jisté zkušenosti s desetinnými čísly v některých konkrétních případech. Například u délek, časů, teploty, peněz. Tyto zkušenosti jsou východiskem naší výuky, v níž se postupně snažíme pracovat i s desetinnými čísly. Tomu jsou věnovány úlohy 5 a 6. Bude uvedeno propojení na úlohy TIMSS.

Výsledky:

- a) 34,5 dm; b) 70 m.
- Délka červené je 144 dm, modré 141 dm, zelené 137,5 dm.
- a) 2 109 cm; b) 21 m; c) 205,1 dm; d) 41,6 m.
- $A = F = H$, $B = D = I$, $C = E = G$.
- C).
- C), neboť $A = 2$, $B = 0,0333$, $C = 2$, $D = 1$.
- První byl C, druhý D, třetí A a čtvrtý B. Vzdálenost mezi každými dvěma sousedními byla (skoro přesně) 1 metr.
- a) 5 drachem, b) 10 drachem, c) 1 drachmu.
- Viz text v úvodu.